

Sygn. akt V CNP 36/11

POSTANOWIENIE

Dnia 15 grudnia 2011 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Hubert Wrzeszcz

w sprawie ze skargi G. M. i W. M.

o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego

wyroku Sądu Okręgowego z dnia 2 grudnia 2010 r.,

w sprawie z powództwa Gminy Miejskiej Z.

przeciwko G. M. i W. M.

o wydanie nieruchomości,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 15 grudnia 2011 r.,

odrzuca skargę.

Uzasadnienie

Wyrokiem z dnia 2 grudnia 2010 r. Sąd Okręgowy zmienił wyrok Sądu Rejonowego, którym oddalono powództwo o wydanie nieruchomości i usunięcie oznaczonych budowli, w ten sposób, że nakazał pozwanym, aby rozebrali oznaczoną w sentencji wyroku budowlę, oddalił powództwo i apelację w pozostałej części i zniósł wzajemnie koszty stron w obu instancjach.

Od wyroku Sądu drugiej instancji pozwani złożyli skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, ustanowiona ustawą z dnia 22 grudnia 2004 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2005 r. Nr 13, poz. 98) jest – podobnie jak skarga kasacyjna – środkiem prawnym sformalizowanym. Wysokie wymagania formalne stawiane skardze są związane nie tylko z jej specjalną, nadzwyczajną funkcją w systemie prawa, ale wynikają także z potrzeby spełnienia wysokich oczekiwań profesjonalnych.

Zgodnie z art. 424⁵ § 1 k.p.c. skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia powinna zawierać oznaczenie orzeczenia, od którego została wniesiona, przytoczenie jej podstaw i ich uzasadnienia, wskazanie przepisu prawa, z którym zaskarżone orzeczenie jest niezgodne, uprawdopodobnienie wyrządzenia szkody, spowodowanej przez wydanie orzeczenia, którego skarga dotyczy, wykazanie, że wzruszenie zaskarżonego orzeczenia w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe i wniosek o stwierdzenie niezgodności orzeczenia z prawem.

Wymienione wymagania skargi mają charakter konstrukcyjny i powinny być spełnione kumulatywnie. To oznacza, że skarga niespełniająca któregokolwiek z nich jest dotknięta tzw. brakiem istotnym, nienaprawialnym w trybie właściwym dla usuwania braków i podlega odrzuceniu bez wzywania do ich usunięcia. Każde z tych wymagań przewidzianych w art. 424⁵ § 1 k.p.c. – na co Sąd Najwyższy wielokrotnie zwracał uwagę – ma charakter samoistny, powinno być zatem

spełnione niezależnie od innych wymagań (por. postanowienia Sąd Najwyższego: z dnia 20 lipca 2005 r., IV CNP 1/05 i z dnia 18 stycznia III CNP 21/05 niepubl.).

Należące do wymagań konstrukcyjnych skargi uprawdopodobnienie wyrządzenia szkody, spowodowanej przez wydanie orzeczenia, którego skarga dotyczy, pozostaje w związku z tym, że skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia – zgodnie z art. 424¹ § 1 k.p.c., odczytywanym łącznie z art. 417¹ § 2 k.c. – przysługuje tylko wtedy, gdy przez wydanie prawomocnego orzeczenia niezgodnego z prawem stronie została wyrządzona szkoda. A contrario, jeżeli szkoda nie wystąpiła, to skarga nie przysługuje (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 23 września 2005 r., III CNP 5/05, niepubl. oraz z dnia 11 sierpnia 2005, III CNP 4/05, OSNC 2006, nr 1, poz. 16). Użyty w art. 424¹ § 1 i w art. 424⁵ § 1 pkt 4 tryb dokonany nakazuje przyjąć, że chodzi o szkodę, która już wystąpiła, a nie o szkodę hipotetyczną, zagrażającą w przyszłości (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 31 stycznia 2006 r., IV CNP 38/05, OSNC 2006, nr 7-8, poz. 141). Składając w skardze oświadczenie o jej wystąpieniu, skarżący powinien wykazać rodzaj i rozmiar szkody, czas jej powstania oraz związek przyczynowy między wystąpieniem szkody a wydaniem orzeczenia (verba legis: spowodowanej przez wydanie orzeczenia) (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 11 sierpnia 2005 r., III CNP 4/05 i z dnia 31 stycznia 2006 r., IV CNP 38/05).

Przepis art. 424¹ § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga uprawdopodobnienia szkody, spowodowanej przez wydanie orzeczenia, którego skarga dotyczy. W uzasadnieniu postanowienia z dnia 23 marca 2006 r., IV CNP 23/06 (OSNC 2006, nr 6, poz. 110) Sąd Najwyższy zauważył, że uprawdopodobnienie występuje w wielu przepisach Kodeksu postępowania cywilnego (art. 50, 162 § 2, art. 243, 730¹), jednakże w żadnym z nich nie zostało określone. Jedynie przepis art. 243 k.p.c. stanowi, że zachowanie szczegółowych przepisów o postępowaniu dowodowym nie jest konieczne, ilekroć ustawa przewiduje uprawdopodobnienie zamiast dowodu. Wypowiadając się we wcześniejszych orzeczeniach w kwestii uprawdopodobnienia, Sąd Najwyższy stwierdził, że sąd może uznać jakieś twierdzenie za uprawdopodobnione tylko wtedy, gdy nabierze przekonania, iż prawdopodobnie tak właśnie było lub jest. Strony w celu uprawdopodobnienia mogą posługiwać się

zarówno środkami właściwymi dla zwykłego postępowania dowodowego (np. dokumentami, zeznaniami świadków lub opiniami biegłych), jak i środkami nieuznawanymi przez Kodeks postępowania cywilnego za dowody (np. pisemne oświadczenia osób trzecich, surogaty dokumentów czy tzw. opinie prywatne). Samo twierdzenie strony, że wystąpiła szkoda nie wystarcza do uwiarygodnienia wystąpienia szkody i wywołania u sędziego przekonania o jej wystąpieniu. Spełnienie przewidzianej w art. 424⁵ § 1 pkt 4 k.p.c. przesłanki uprawdopodobnienia szkody wymaga, aby skarżący powołał w skardze nie tylko wszystkie znane mu fakty, świadczące o związku między zaskarżonym orzeczeniem a spowodowanymi jego wydaniem stratami lub utraconymi korzyściami, ale także wskazał dowody lub co najmniej ich surogaty, uwiarygodniające twierdzenie wyrządzenia szkody (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 marca 2006 r., IV CPN 23/03, niepubl.).

Tymczasem zamieszczony w skardze wywód dotyczący uprawdopodobnienia szkody nie odpowiada przedstawionym wymaganiom. Skarżący ograniczyli się jedynie do stwierdzenia, że zaskarżony wyrok „wyrządza pozwanym szkodę materialną wielkich rozmiarów”, nie określili natomiast rozmiaru (wysokości) szkody. Nie przedstawili też dowodów lub innych środków świadczących o powstaniu szkody. Zawarte w skardze uprawdopodobnienie szkody spowodowanej wydaniem zaskarżonego orzeczenia nie może być zatem uznane za spełniające wymaganie przewidziane w art. 424⁵ § 1 pkt 4 k.p.c.

Z przedstawionych powodów Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji postanowienia (art. 424⁸ § 1 k.p.c.).